

Tüketicilerin Besin Etiketini İncelenmesi Konusundaki Tutum ve Davranışları*

Attitudes and Behavior of Consumers Related to the Inspection of Food Labels

F. Gül AYGEN

Doğuş Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
İşletme Bölümü
Acıbadem 34722 İstanbul, Türkiye
gaygen@dogus.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı, Türk tüketicilerinin, gıda güvenliğinin önemli parçalarından biri olan “besin etiketleme” konusundaki tutum ve davranışlarını ortaya koymak ve konuyla ilgili farkındalığı artırmaktır. Yapılan saha araştırması sonrasında, 500 tüketici tarafından cevaplandırılan anketin istatistikî analizi SPSS paket programı ile gerçekleştirilmiş, verilerin analizinde frekans dağılımı, Mann-Whitney ve Kruskal-Wallis testlerinden yararlanılmıştır. Belli başlı bulgular arasında, “besin değeri” bilgilerinin “etiket” bilgilerine göre daha az okunduğu; en sık okunan etiket bilgilerinin “son kullanma tarihi”, “üretim tarihi”, “raf ömrü”, “ürünün adı ve markası” ile “içindeki maddeler” olduğu; “ürünün piyasaya yeni çıkmış olması”, “ilk kez satın alınıyor olması ya da sık alınmayan bir ürün olması” durumlarında gıda etiketlerinin daha sık okunduğu; etiketlerin kullanılmamasında en etkili olan sebebin “alışkanlıklara, geçmiş olumlu deneyimlere göre alışveriş edilerek hep aynı markalar satın alındığı için okunmaya gerek olmaması” bulunmaktadır. İncelenen demografik değişkenlerden sadece “yaş” ve “eğitim seviyesi” ile “katılımcıların etiket bilgisi okuma sıklıkları” arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Çalışmanın son kısmında bulgular, devlet, ilgili kuruluşlar, üreticiler-perakendeciler, tüketiciler ve gelecek araştırmalar açısından değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gıda Güvenliği, Besin Etiketleme, Etiket Bilgileri, Besin Değeri Bilgileri, Türk Tüketicisi, Tutum ve Davranışlar

Abstract

The purpose of this study is to find out about the attitudes and behavior of Turkish consumers related to their inspection of “food labels”, one of the important elements of food safety, and to increase awareness pertinent to the topic. Upon completion of the

* Bu çalışma, Doğuş Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Destekleme Fonu tarafından (proje numarası: BAP-2010-11-D1-B01) desteklenmiştir.

field survey, SPSS has been utilized in the statistical analyses of the questionnaires responded to by 500 consumers. Frequency distributions, Mann-Whitney and Kruskal-Wallis tests have been employed for analysis of results. Among the major findings are the following: "Nutrition" information is read less frequently compared to "label" information; the "expiration date", "production date", "shelf life", "name and brand of the product", and "ingredients" are among the most frequently read label information; food labels are read more in case "the product is new on the market", "is purchased for the first time or is purchased infrequently"; the most influential reason for non-use of labels is that there is "no need to read labels due to purchase of the same brands, all the time, based on habits and past positive experience". Of the analyzed demographic variables, differences were encountered only in case of "age" and "education level" with respect to "frequency of label readership". Findings are evaluated in terms of the State, related institutions, producers-retailers, consumers, and further research, in the last part of the study.

Keywords: *Food Safety, Food Labeling, Label Information, Nutrition Information, Turkish Consumer, Attitudes and behavior*